

Megjelenik ez a lap hetenkint kétszer csütörtökön és vasárnap.

Á r a :

Egész évre . . . 6 ft. — kr.

Félévre . . . . 3 ft. — kr.

Negyedévre . . 1 ft. 50 kr.

A szerkesztő szállása:

Színház-utca 404. szám.

NEMERE.

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap.

Hirdetési díj:

4 hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért 4 kr. (1—10 sornyi hirdetés ára mindig 40 kr.) — Bélyegdíj minden igtatáskor 30 kr. — Nagyobb hirdetéseknek alkusz szerint. — Hirdetések fölvetnek a szerkesztőségénél.

Választási mozgalmak Brassóban.

M. hó 30-ikán Bömches és Wächter, az eddigi képviselők, beszámoltak választóik előtt a Nr. 1 termében.

Fölállott az öreg Bömches; elmondta, hogy most már nyugalomba vonul, miután 40 egynehány esztendőn át működött a köztéren. Visszapillantást vetett saját pályájára és indokolta, hogy mért csatlakozott ő a magyarok politikájához.

Csupa loyaltás volt az egész.

Beparancsolt bíró uraimék, és az ablakokat verdeső hősök elmulasztották éljenezni; ellenben a jelen volt magyar közönség úgy elágyult, hogy fátylós menetről kezdettek beszélgetni az öreg részére.

Meg is lett volna — akármilyen legyenek, ha nem — ha az öreg beszédének vége kétséssé nem tette volna a hatást.

Azt mondá ugyanis, hogy a legközelebbi országgyűlésről és a szász nemzet sérelmeiről tisztelt társa fog beszélni.

Mit, hát az öreg egyetértésben van Wächterrel? Hát ő tudja előre, hogy amaz mit fog beszélni? No akkor bizonyosan nem lesz igaz, a mit előre híreltek, hogy Wächter roppant mérges dolgokat fog beszélni! Miképp egyezhetnék bele ez a szelíd öreg aféle pogány mérgeskedésbe?

És fölállott Wächter és reszkess Byzantium! Mell ki! Fej föl! Toppints, rikoltás, hadonázz! Ez már előadás! Vajon hitte-e őri valaha, hogy Wächterből akkora szónok kerekedik?

Igy mondta, színtal tépő hatalommal. De hát mit mondott?

Kedves olvasó, ne kivánd az én 1 kroszértollamtól, hogy ily egetverő dolgokat híven le tudjon írni. Megjelenik hétfőn a „Kronstädter Ztg.“; az megígérte, hogy akkor hozni fogja az egész beszédet. Akkor aztán hívó olvasó, övezd le saruidat és olvasd.

Én csak annyit mondok előlegül, hogy mit

Bismarck, Moltke, Attila, Nagy Sándor? Hát tudtak-e azok úgy legyőzni, leverni valakit, mint a hogy leverte hősünk Bittó minisztert, a brassai kir. ügyészt, a magyar miniszteriumot és Magyarország törvényhozását?

Tessék csak megolvasni a hétfői Kronstädtert, ha ugyan hozni fogja híven!

Szörnyű eredeti lett volna az egész, ha ugyan Bauszner néhány nappal elébb nem rágja vala a csepüt Kóhalomban.

Bíró uraimék és a többi hochoztak pogányul.

Mi pedig, csoda látni ment magyarok, rémségesen kétségbe estünk hazánk, nemzetünk sorsa felett.

Teremtette! Hiszen a francia parlamentben nem volt ilyen tombolás a poroszok ellen, mikor Grammont herceg a háboru megindítására izgatott: mint a hogy tomboltak bíró uraimék s a többi, valahányszor Wächter ütött egyet-egyet a kormányra. Mi lesz velünk, ha bíró uraimék és a többi hadat találunk izenni Magyarországnak és Wächter lesz a fővezér? Wächter vagy Bauszner? Jaj! Marad-e ép ablak a világon?

De már ezekbe a pogány dolgokba nem egyezhetett bele a loyális öreg Bömches, a kinek penziója tán még nincs is folyóvá téve! Gondoltuk magunkban: megállj Wächter; ad neked Bömches mindjárt; megvédelmezi az országot és a magyar nemzetet.

Bömches pedig ott ült, hallgatott és egy szót sem szólott. Csupán ezért maradt el részünkről a fátylós zene.

Szólt azonban Dück ur. Nem az a Dück, a ki akarátja ellen lett törvényszéki elnökké; hanem az a Dück, a ki Vilmost a sasot császárrá koronázta Berlinben, itthon pedig ama nagy győzelmi ünnepélyt rendezé.

Főlemelé szavát és fölszólitá Wächtert, hogy: ez a legény ám a talpán, válasszuk meg újból képviselőnek.

Wächter pedig mondá: wart, a pisl! Elébb

következik az országgyűlés ma a lövöldében; azután következik a birodalmi gyűlés kokelparti Mediaschon; azután beszélünk a képviselőválasztásról!

Mondá és elfogadtatott!

Este aztán a lövölde termei ki voltak világítva, — a lövöldé, melynek építéséhez sok pénz járult német, magyar, román zsebből; de azért fölépítése után „sächsischer Verein“ lett belőle. Ott hogy mit csináltak, azt mi nem tudhatjuk, mert csak igazhitűeknek volt megengedve a bemenet. A „Kronstädter“ azt mondja: egyhangu volt a lelkesedés; a „Nemere“ mult száma pedig azt mondja: „rég tudjuk, hogy egy húron pendülnek.“

Megelőző nap is volt választói értekezlet; az itteni németek (nem szászok) tartották a „Napnál“. Oda szabad volt bemenni akármiknek. Mindamellett három hős megjelent gyűlés előtt a vendéglősnél és megfenyegették, hogy ugy merje oda adni termét a németeknek, hogy minden ablakát beverik.

A két város-szolgát pedig, a kik hivatalos dolgunkon kívül elhordozták a németek összehívását, azzal fenyegette a főbíró, hogy elfogja csapni, mivel „rettenetes bünt követtek el a szász nemzet ellen.“

Még jellemzőbb, hogy az értekezlet összehívóját minden kép leakarta beszélni egy városi főhivatalnok, egyebek közt azt az érvert is használnán, hogy:

„mit akartok ti németek itt különszakadni tőlünk? Hiszen mi is németek vagyunk; a nagy Németországhoz, zum grossen Deutschland tartozunk.“

Épen ez a különbség — mondá a megszólított — mert mi németek vagyunk, de a magyar királysághoz tartozunk.

Ezek a mi derék németjeink nem gondolják meg, hogy ha Wächter és Bauszner csak ugyan le találják vágni a magyar kormányt és magyar törvényhozást, milyen rossz sorsuk lesz nekik hűségükért.

TÁRCZA.

Fitzmoor kapitány vagy a hinduk lázadása.

(Angol történeti beszély.)

(Folytatás.)

VII.

Egy tánczestély Velloreban.

Vellore Indiának egyik legfestőbb fekvésű városa. Mór stílusban épített háza; sötét bástyái; a mély és széles vízárók, mely magas, tornyokkal ellátott falát keríti és melyben százaként tartózkodnak a kaimánok — mindez a városnak idegenszerű kinézetét kölcsönöz. Stratégiai szempontból is nevezetes hely, a mennyiben kelet India főörhelyeinek mindegy kulcsa. Tipposahib a nagyhirű mysorei szultán fiai, atyjók halála óta a vellorei palotában fogva tartattak. Az őrség egy királyi angol és két bennszülött (sipoy) ezredből állott. Az eddig Mysoreban állomásozó kilenczedik ezred előbb érkezett meg, mint azt Cavendish őrnagy mondta vala, — de Vilma bánatára, atyja Mac-Slane őrnagy nem követhette ezredét, mert ugyanakkor egy más csapatot vezényelt, melynek tisztjei részint betegek, részint pedig távol voltak.

Fitzmoort sejtelve nem esalta meg; mert a táborok új rendelete a sipoyk között veszélyes mozgalmat idézett elő. A bennszülöttek lelkébe az elégedetlenség és engedetlenség szelleme lopódzott, mi gyakran szigorú büntetéseket vont maga után. A kapitány, ki igen jól ismerte katonáit, s ki azoknak nemcsak parancsnokuk de barátjuk is volt, tudta, hogy elégyetlenség uralkodik a rajpotok és mahrattok közt. Értekezett is azon-

nal az őrnagygyal e felől, de ez épen akkor tétetett át egy ezredtől, mely az elpuhult és erőtlen alsó bengaliai bennszülöttekből állt, e miatt neveltségesnek tartá az intést. Wardell őrnagy különben sem viseltetett igen barátságos indulattal Fitzmoor irányában, mert az ő és Thompson György közti meghasonlást észrevette, és igen jól tudta, hogy az öreg Thompson — ki a tartomány kormányzójára nagy befolyást gyakorol — különösen szereti György fiát és pártfogolja annak barátjait. Az őrnagy pedig egy polgári magas hivatalt igyekezett megnyerni, hogy az indiai élet által megrongált vagyoni állapotját megjobbithassa. Továbbá Fitzmoorban — mit nem vallott ugyan soha be — vetély társát látta. Velloreba tétetvén át az ezred Fitzmoor és Thompson között vetélkedés támadt a bájos Vilma bírásiért.

Sehol a világon nem nyílik oly tág tér a pletykára, sejtetésekre mint Indiában, hol mintegy elszigetelve csak néhány ösmerősének él az ember.

Igy lett csakhamar köztudomású dolog a kapitány-nak Vilma iránti szerelme is, bár az lehetőleg titkolá. A hölgy ösmervén a kapitány szemérmes tartózkodását, maga keresett alkalmat, hogy irántai rokonszenvét kimutassa. Mig Györgygyel szemközt trófás és vigkedélyű, a kapitány társaságában komoly volt. György vagyona, neve és atyjának befolyása folytán az indiai angol sereg összes tisztikara felett előnnyel bírt. Mint szép lovag, kitűnő tánczos, művelt és szellemdús társalgó és rettenhetlen vadász által az egyszerű Fitzmoor háttérbe szorítatva érezte magát általa. Csak Vilma nyugtathatta volna őt meg, de ezt tenni nem állt hatalmában.

Egy Wardell őrnagynál tartott tánczestélyen Vilma Sir Györgygyel tánczolt. Ez utóbbi egy adómát beszélt el neki, mit Vilma igen mulattatónak tartva jó ízűen kaczagott felette. Fitzmoor távolról szemlélte őt. Éles tördőfés gyanánt hatott e jó kedv a búskomor férfiu

szívébe, mincképpen elhagyá a táncztermet és palotát. Két óránál tovább bolyongott az utszákon fájaldalmától üzetve, midőn hirtelen egy kanyarulatnál egy 5—6 emberből álló társaságot vett észre, kik közt Gopault és Mookerjee fakirt vélte felismerni. Közelebb lépve a bennszülöttek különböző oldalán eltűntek az esti homályban. Kevéssel tovább hasonló csapatra bukkant, mely ugyanazon módon közeledtére elszéledt. Mélyen elmerülve tért vissza a palotába és a tánczterembe lépett, hol Vilma — ki már régen kereste — megpillantva őt, szeméit elfordítá róla. Még az estély előtti nap eligérkezett Fitzmoornak egy négyesre, épen akkor tánczolták azt s Vilma tánczosa nem volt jelen. És ez mélyen sebzé a hölgyet. Midőn a kapitány igazolni készült magát e miatt, megjelent György és felkérte Vilmat a cotillonra, mit az elfogadván, az ifju tiszttel karöltve távozott. Fitzmoor vigasztalhatlanul egy sarokba vonult és feltette magában, hogy öt percz mulva elhagyja a ternet. Elmult azonban egy fél óra, és ő még mindég jelen volt. Vilma megbánva tettét felkereste őt:

„Jöjjön uram — szólott hozzá békéltetve — mig a többiek tánczolnak, mi beszélgessünk. Tehát . . . én igen megnehezelttem önre.“

Reám?! és miért?

Igen uram, önre; — ön elfeledkezett a négyesről, melyre ígérkeztem. Hol volt ön, ha szabad kérdenem?

„Biztonságáról gondolkoztam“ felelé Fitzmoor komolyan. E szavak vissza emlékeztették Vilmat mindarra, mit érte a kapitány elkövetett; elfelejté haragját és élénken így szólt: „azt sejtettem volna! — de én nem vagyok még sem oly háladatlan, mint ön talán gondolja. Megmérhetlen bánatot okoz ez nekem, mert ön azon férfi, kinek figyelmére legtöbbet tartok.“ E pillanatban lejtett elő előttük Thompson, kit Vilma tekintete

Erwiderung des deutschen Comitee's auf den Ausfall der Kronstädter Zeitung Nr. 83.

Die Kronstädter Zeitung bringt im Leitartikel ihrer Nr. 83 vom 29. Mai l. J. die Nachricht, daß derselben eine Einladungskarte zur Einsicht zugekommen sei, worin die Deutschen unserer Stadt auf heute Abend zu einer Wahlbesprechung einberufen werden, und hebt hervor, daß die Sachsen speciell von der Versammlung ausgeschlossen wären.

Diesem muß, bezüglich des letzten Satzes, aus zwei Gründen widersprochen werden, denn erstens ist der Ausdruck Deutsche (Nicht-sachsen) in der Einladung nur aus dem Grunde, wie bisher, angeführt worden, um jede Begriffsverwirrung zu vermeiden.

Damit war aber durchaus nicht gemeint, und ist auch in der Einladung gar nicht ausgesprochen, daß die Sachsen bei dieser Wahlbesprechung nicht erscheinen dürften; im Gegentheil wäre es sehr gerne gesehen worden, wenn sich recht viele Sachsen, welche seit dem stattgefundenen Verbrüderungsfeste sich auch, wenn es grade paßt, als Deutsche des großen Deutschlands sogar wie man sich zu erklären beliebt, geriren, mit uns armen Deutschen des Königreichs Ungarn gemeinschaftliche Sache gemacht hätten.

Zweitens ist es factum, daß wirklich Sachsen, bei der Versammlung theilgenommen haben, ja einer sogar in der Person des städtischen Präsidial-Amtsdieners, letzterer jedoch wahrscheinlich nur, damit die parlamentarische Ordnung nicht gestört werde.

Ob diese theilnehmenden Sachsen von den ersteingewanderten, unter König Geysa II., aus den Jahren 1141 und 1300 herkommen oder nicht, können wir nicht genau bestimmen, keinesfalls waren es aber solche, deren Lob bereits vom König Stefan dem Heiligen, wie die Kronstädter Zeitung meint, laut verkündet wurde, denn unseres bescheidenen Wissens nach, hat König Stefan der Heilige vom Jahre 997 bis 1000 als Herzog und von da bis 1038 als König regiert, — und war selber noch nicht so glücklich die Sachsen kennen gelernt zu haben, konnte ihnen daher auch kein Lob spenden.

Im Uebrigen war die erwähnte Versammlung eine Parteiverammlung, und so ist es wohl selbstverständlich, daß man nur die Parteigänger hiezu einladet, — oder soll es unserer Partei nicht gestattet sein, ihr konstitutionelles Recht — gleich den Sachsen — auszuüben? will man uns immer noch am Gängelbände und an der Nase herumführen? — wir können auch allein laufen, selbst auf dem schlechten Steinpflaster, und wenn wir keine Achtung bei den Sachsen genießen, so dulden wir auch keine Mißachtung.

Mit großem Vergnügen geben wir bekannt, daß trotz der, durch 3 unbekannt junge Helden, dem Gastwirth vom Hotel zur goldenen Sonne ausgesprochenen Drohung, daß man analog den Bubenstreichen gegen Herrn von Berzenezey, die Fenster des Hotels einschlagen werde, wenn der Wirth die Lokalitäten zu dieser Versammlung hergebe, — die Versammlung recht zahlreich besucht war, und die Wählerlisten der Deutschen (Nicht-sachsen) Kronstadts richtiggestellt wurden. Wir wollen wünschen, daß die rege Theilnahme, welche von Seite unserer Parteianhänger gestern an den Tag gelegt wurde, auch fernerhin bestehen bleibe.

Die Anzahl der Wähler hat sich bedeutend höher herausgestellt, als man erwartete.

Was bezüglich unserer sächsischen Mitbürger in der gestrigen Versammlung ausgesprochen wurde, wird denselben ja jedenfalls raportirt werden oder auch schon bekannt sein, keinesfalls aber wird man sich im sächsischen Lager darüber beschweren können.

Kronstadt, 2. Juni 1872.

Bezüglich des Vorwurfes, daß die Sachsen ausgeschlossen waren, erlauben wir uns noch auf die in demselben Blatte erscheinende Einladung („zu der Mediascher Sachsenversammlung behufs Besprechung über einen Entwurf zu einem sächsischen National-Programm“) aufmerksam zu machen. Warum heißt es denn da nicht „deutschen Versammlung etc.“?? — he?

Im weiteren Verlaufe ergeht sich dieser Artikel in großartigen Verdächtigungen und Hegereien, obgleich man gerade uns dessen stets beschuldigt.

Unter Anderem wird gesagt, daß die Hegereien unsererseits nur von einigen Gegnern des Sachsenvolkes ausgehen, die nur darnach trachten würden, zu Ehren und hohen Würden zu gelangen und wenn selbe dieses Ziel erreicht hätten, würden sie das Volk mit Füßen treten.

Heißt das auch Eintracht predigen? oder ist hiefür der Ausdruck Hegererei nicht vielleicht noch zu fein?

Wie viele von unserer Partei haben denn bis jetzt so hohe Würden erhalten, oder wie viele und welche streben denn darnach?

Heraus mit der Sprache, wir scheuen die Wahrheit und das Licht durchaus nicht, — denn wir sind andererseits gerne bereit, den so anspruchslos und bescheiden scheinenden sächsischen Brüdern, eine kleine Anzahl ihrer Partei genau mit Namen zu nennen, die sich da ganz gute Stellungen bei den höchsten ungarischen Behörden zu verschaffen wußten.

Wir müssen daher diesen Vorwurf von unseren Führern auf das Entschiedenste abweisen.

Betreffend die weitere Aufforderung, wir sollten lieber trachten, uns mit Allen zu dem Streben zu vereinen, um dem Volke Brot und Arbeit zu geben, — müssen wir erwidern, wozu haben wir denn eine Gemeinde-Vertretung, Handelskammer etc.? Diese Institute sind in erster Linie verpflichtet, für das Gemeinwohl und die Hebung des Handels und der Gewerbe zu sorgen.

Warum hat denn die Kronstädter Zeitung nicht auch den Sachsen dasselbe zugerufen, — als sie nach Mediasch zum Sachsen-Congress einlud?

Soviel können wir vorderhand sagen, wir werden, wenn sich uns die Gelegenheit dazu bieten wird, auch in dieser Richtung, nach besten Kräften zu wirken trachten, aber nach einer anderen Façon wie bisher, und mit gewissenhafterer Verwendung unserer Communal-Geldkräfte.

Der Schluß endlich spricht von gleißnerischen Worten und vom im Trüben fischen.

Diese böshaften Anschuldigungen, müssen wir auf unsere Gegner selbst zurückwerfen, — denn „wie der Schelm ist, so denkt er.“

Wir sind stets offen und ehrlich aufgetreten, und haben stets die Wahrheit gesagt, wovon wir unsern Verdächtigen doch schon Beweise gegeben haben, also wozu diese erniedrigenden Befudelien? damit wird keine Vereintigung, wohl aber ein noch größerer Zwiespalt erzielt.

Wir wollen, da wir uns stets schlagfertig fühlen, unseren Gegnern ohne Grund zur Nichtscham den weisen Spruch ins Gedächtnis rufen.

Reden ist Silber.
Schweigen ist Gold.

Das deutsche Comitee.

Mi részünkről szerfelett meg vagyunk ijedve! —

Meghívás értekezletre.

Minékutána F.-Fejérmegye belkerületének eddigi képviselője gróf Nemes János ur hírlapi értesülés szerint nem szándékszik föllépni; s minthogy ennek következtében új jelölt felállítása vált szükségessé: többek felhívásából ezennel van szerencsém mint egyik idősebb választó képviselő-jelölt értekezletet hívni össze folyó hó június 11-ikére Előpatakra, melyre egy a F.-Fejérmegye belkerületi jogosult választókat, mint a föllépni szándékozókat — utóbbiakat programjuk előadására — ezennel meghívom.

Erős d, 1872, június 1-én.

I m e c s J á n o s.

Andrássy gróf beszélgetése egy románnal. A bécsi „Osten“ közelebbi száma egy beszélgetést közöl, mely állítólag Andrássy gróf és a magyar románok egyik vezére, s egyszersmind képviselője között Andrássy grófnak külügyminiszterré történt kinevezése előtt történt. — A beszélgetés hitelességéért a nevezett lap vállal felelősséget. — A meg nem nevezett román képviselő panaszkodik az irántuk elkövetett igazságtalanságok miatt. Andrássy gróf kérde: „S melyek azon igazságtalanságok? Nem egyenjogúak-e önök? Vannak-e a magyaroknak kivételes jogaik, melyekkel a románok nem bírnának? — „Nincsenek!“ — felel a román képviselő. — „De eltekintve ettől fő panaszaik a következők: Először, hogy az erdélyi unio a románok akarata ellenére vitetett keresztül, másodsor, hogy a nemzeti-ségi törvény tartalma eziméne paródiája, s a magyarok javára megszorítja a nemzetiségek jogait.“ — Andrássy: „A nemzeti-ségi képviselők okai, hogy a nemzeti-ségi törvény lézagos. Mi Erdélyt illeti, meg nem foghatom, honnan származik a románok idegenkedése az uniótól, holott nézetem szerint épen nekik lehetne okuk örülni, hogy az unió által százados szolgálataikból fölszabadultak. Önöknek utógondolattal kell bírniok. — Az erdélyi autonómiát emlegetik, de mi tudjuk mit jelent ez, s mi magyarok készek vagyunk inkább valamennyien elvérezni, mintsem Erdély kiadásába beleegyezni.“ — Nem akarjuk Erdélyt elszakítani, — ugymond a román — sem pedig Romániának nincs elég hatalma, hogy azt fegyverrel elvegye. — Nem igaz azon föltevés, hogy mi Daco-Romániát akarunk alapítani. Mi Erdély autonómiáját csak nemzeti érdekeink biztosítása céljából követeljük. Andrássy: „Tudjuk, hogy nem fogják Daco-Romániát létesíteni, de remélték, hogy ezt az események segítségével létesíteni fogjátok. Pontos értesüléseim vannak ide vonatkozólag, s ismerem a külföldi románok tervét, miszerint kedvező pillanatban sereggel fognak Erdélybe ütni, hogy az ottani románokat föllátsítsák és fölfegyverezzék. Még azon pontokat is ismerem, hol a románok be akarják törni. De ép oly pontossággal ismerem azon pontokat is, melyeken a románok megsemmisíttetnek.“ Andrássy ezután fölemlíti, hogy Francia- és Oroszország s a többi nagy hatalmak Moldva-Oláhsországot kinnálták Magyar-Osztráksországnak, de ez az ajánlatot visszautasította. A nagyhatalmak — folytatja tovább, — kételkednek a pártok által szétmarcangolt Romania életképességében; nem hiszik, hogy Romania keleten hivatást legyen képes betölteni. — Ha én ma egy sereg élén benyomulok Romániába, holnap már elfedi cipőimet a sok hódolati felirat — oly korrumpált az

tével követett. „Esküszöm önnek, hogy legtöbbet; de arczáról olvasom, hogy ön kétségbe vonja szavaim igazságát. Jól van! ha tehát kívánja ön, azt mondom Sir Györgynek, hogy fáradt vagyok és nem tánczolok többet. Az talán csak meggyőzi önt hitetlen!? S bár mosolyogva ejté ki ez utóbbi szavakat, szép kék szemében a megindulás cseppjei csillogtak.

Ön maga a jóságangyala — mondá hálával telve Fitzmoor — de ez feltűnést okozhatna és könnyen megtörténhetnék, hogy életem e legboldogabb percét drágán kellene megfizetnem! „Ön távozik?“ kérdé Vilma nyugtalan tekintettel.

„Hová szándékozik? Talán veszélytől tart?“ S midőn az épen felelni akart, megjelent Thompson elvinni tánczosnőjét. Még egyszer pillantott az Fitzmoorra, mi ígéretere emlékezteté. Az mosollyal viszonzozza az üdvözlést s a sipoy laktanya felé irányzá lépteit.

(Folytatása következik.)

ottani társadalom. Ez által csak azt akarom feltüntetni, hogy mily vélemény uralkodik Romania felől.“ Román: Ha a románok közti izgatást meg akarják szüntetni, elégítsék ki a románokat, s szövetkezzenek a románokkal. Andrássy (gondolkozás után): Csak egy embert ismerek Romániában, kivel egyet tudnék érteni, s ez Ghyka, Magyarország, a magyar-román szövetség barátja.“ —

Ezek a beszélgetés főbb vonásai rövid kivonatban, mely ha nem hírlapi kacsa, úgy Andrássy szavai híven kifejezik a magyar nemzeti politikát.

Választási mozgalmak.

Felső-Fejérmegyében a központi választó-bizottság m. hó 30-ikán gyűlést tartott Erzsébetvárosban. Mások is megjelentek, főképp a külső kerületből. Megkísérlették egyetértésre jutni a jelöltekre nézve, de a kísérlet nem sikerült. F. hó 10-re rendkívüli megyebizottmány hivatott össze Hidvégre, a hol a jelölés is elintéztetik.

Tudtunkkal Réthi Lajos tanfelügyelőnek mindkét kerületben van pártja, míg a külsőben gr. Haller Ferencz saját magát, a belsőben gr. Nemes János egy egészen ösmeretlen öcsét a karja megválasztatni.

Azt beszélük, hogy az itteni választójogosultsági reclamatiók elintézésénél Wächter ur lesz a referens; Wächter a volt képviselő és a mostani jelölt. Ez valóban még a brassai tanácstól s még Wächtertől is sok lenne.

Különben tegyék a hogy tetszik. Ő felettök van még nemesak comes, hanem belügyminiszter is. Azt elérhetik, hogy a lakosságot még jobban elkeserítsék; de azért a győzelmet pártunk kezéből ki nem csikarhatják, mert 1000-nyi votummal vagyunk majoritásban.

Helyfalva is elvégre megtalálta képviselőjelöltét. Mint értesülünk Gidofalvi Albert fog fellépni baloldali programmal. A választás sikerével itt nem sokat törődünk, hanem a programra kíváncsiak vagyunk. Épen azért felhívjuk levelezőnket, hogy az elmondandó programot közölje velünk mihamarább, mert ahhoz esetőleg egy pár szavunk nekünk is lesz.

A románok választási mozgalmai.

Örömmel olvassuk a szebeni román nemzeti bizottság felhívását Erdély román választóihoz, melynek főbb pontjait itten közöljük olvasóinkkal a „Telegrafulu romanu 40-ik száma szerint:

Miután a bizottság összetartó tevékenységre buzditja Erdély összes román választóit, így szól a királyföldi választókhöz:

„Királyföldi románok! Ne feledjétek el, hogy a ti elnyomatásokatok még kétszeres a királyföldön, s hogy ennéltozva kétszeresnek kell lenniök küzdelmeiteknek és erélyeteknek is.

A municipiális törvény és egyéb életbevágó kérdések, melyek ezen híres föld román lakosainak fennállhatását érintik, a közelebbi országgyűlés legelsőbb tárgyait fogják képezni,

A szász universitás indítványai fris emlékezetekben vannak; emlékezhetek arról is, hogy mily erélyesen és nem egészen sikertelenül védették érdekeiket azon kevés universitási román képviselők, kiket a legkedvezőtlenebb választási törvény mellett is sikerült erélyességeteknek megválasztani.

Vegyetek tehát példát ezen kis országgyűlésről, és gondoljátok meg, valjjon jobb lesz e a királyföldi románok sorsát Magyarország parlamentében csak a szász követekre bízni, vagy pedig védelmezzük mi magunk azt saját választottjaink által kétszeres erővel?

Igyekeztek tehát testvérek teljes komolysággal, teljes erélyvel és összetartással azon román egyént megválasztani követnek, a kire rábizhatjátok nemzeti ügyeitek; tanácskozzatok előre, és a hol többségben nem lehettek, ott támogassátok egyesített szavazataitokkal azon idegen candidatumot, a kit mint igazságos és a nép és haza javáért érdeklődő embert ismertek.

Kolozsvári levelek.

II.

Városunkban tökéletes szélesend állott be a politikában. — Nem lehet semmiről hallani, mintha kihalt volna a kolozsvári polgárság áldott természetéből minden érzék az exigentiák tudománya iránt. — Akadnak is sokan, kik e hallgatagságból mindjárt készek tökélet csinálni a jámbor polgárok terrorizálására. — Össze hasonlítják a társadalom politikai életét a nagy természet

eseményeivel, így okoskodván: valamint a romboló vihart ünnepléses esend szokta megelőzni, úgy ily válságos időszakokban mint a mostani, a hallgatagság egyértelmű az előre sejtett vész miatti meghunyászkodással. — Szeretnék is ily falra festett ördögökkel actióra bírni a polgárságot, szeretnék egy kis politikai élnékséget előidézni, hogy aztán a megáradt áradatban kényők kedvők szerint zavarhassanak. — De hasztalan minden törekvés. — A csendet megzavarni semmivel sem tudják. — Városunk polgárságának istennek hála már annyira benőtt a feje lágya, hogy az eféle honboldogító aprólékos ökiyelmének nagy bajt előidézni nem képesek.

Ők beszélnek quantum satis, de azért a szorgalmas csizmadia vigon dudorász tökéje mellett, s rájok se alit. Bizony, bizony, még se gondolták azt, hogy a vásárhelyi hon-hazagyűlésnek ily kevés eredménye, s még kevesebb hatása legyen az erdélyi polgárság kedélyére. Akarattal mondám „kedélyére“. Hisz politikájok nem az ész, hanem a kedély politikája.

Bánják is ők, akármit csináljon más az észszel, logikával. Nekik örömiük csak a szemképrázató buborékokban, a sallangos diktiókban telik, melyek megteszik a hatást kedélyünkre, de az észhez semmi közük. Mi más eredményt vártak e népboldogító congressustól. Már előre lelkük előtt lebegett az eszméknek azon forradalma, mely a gyűlés után Erdély politikai életében megindul. Már előre kárörömmel tekintettek azon napra, midőn Erdély népe mindegy szálíg elhagyva az eddig elfoglalva tartott terrenumot, átvándorol azon másik tartományba, hol szerintök kolbászból lesz majd sövény, meg piskotából a Hargita.

Különösen Kolozsvárra nagyon számítottak. A mely városnak kebelében oly férfiakot szerencsés bírhatni a párt, mint a minőket Kolozsvár bír — már előre elveszettnek látszott. Egy szó, egy tekintet ama jó urak részéről tökéletesen elégnék látszott, hogy a nyáját más utra tereljék. De hála istennek városunk polgárai nem bírkák. Nem is engedték magokat sehova tereltetni, hanem tántorithatlanul megállották azon helyet, melyet már régóta elfoglalva tartanak. Oh! keserű csalódás, melybe a baloldal jutott. Sors! miért is nem eléged meg szenvedésöket, miért nem juttatod zöld ágra se-regedet.

Ugy veszem észre, hogy Erdélynek más városai is követték Kolozsvárnak e nemes magatartását. Politikai éretségről, józan megfontolásról, számító észről teszen ez tanubizonyságot. Ezen csak örülhetünk.

A mely perczben a magyar nemzetben erős politikai meggyőződés kezd válni a tudat, hogy jobb a mi van, mint a mi nincs, s semmi körülmények között nem is lehet, — jobb a létező mellett megmaradva, azt tovább fejleszteni, mint egészen ismeretlen után sovárogni, — jobb a már létező termékeny talajt még produktívabb tenni, mint egy egészen új ingoványosba bele-gázolni, — a mely perczben e tudat erős politikai meggyőződésé válik népünknel, a magyar birodalmat nincs okunk tovább féltetni, mert oly természetes, oly erős alapok lesznek nyugpontjai, melyeken diadalmaskodni nem egy hamar fog semmi. Hunfy.

Román lapszemle.

Albina 39 sz. vezércikkében a választásokról így szól: A magyarok, a mint eddigelé áll, ellenzéki követeket választanak, és a kormányparti követek az elnyomott követekből ujoncoztatnak. Ha nem magyar elnyomott nemzetek képviselői képeznek a kormánypart legnagyobb részét, — az csak arra mutat, hogy a választási törvény nem enged szabad kifejezést a népnek, hanem a kevés, szétszort nemzetellenes elemeknek kedvez; továbbá maga a szegény nép, az elnyomás miatt, a méltányosságról fogalmát elvesztette, — esznek, isznak a választásoknál; s végre arra mutat, hogy a Deákpártnak a nem magyar követekre van szüksége, s ezért minden áron olyakat akar szerezni.

Hogy a Deák-párt így vásárol, azon nem csodálkozunk, de annál inkább igen azon, hogy még most is találtnak oly románok, a kik magukat eladják.

Minthogy a Deákpárti contingens épen e nemzetből van alkotva, ugyanazért a kormányzók és organumai legnagyobb figyelmet fordítanak a román, horváth stb. választási mozgalmakra. Nekünk is a legnagyobb ovatossággal kell vigyáznunk azon személyekre, kiket követnek választunk! Válasszunk oly férfiakat, kik jellem és állandósággal bírnak!

A román képviselő több kísérletnek van kitéve mint a magyar, mert ebben csak egy szavazat vesz el; a román pedig ha átadja magát a kormánynak, annyit jelent, hogy: ő a román nemzet politikai irányát nem helyesli.

„Patria“ 54-ik sz. május 26-ikán. A hozzá több felől tett azon felszólalásokból indulva ki: hogy azon kerületben, hol a románok túlnyomó többségben vannak — nem jogos és igazságos egy idegen nemzetiségű képviselő jelöltet állítani, — így nyilatkozik:

A való alapján történő illetén felszólalások értékét becsülni tudjuk; vagy is: mi is — mint a Deák-párt román közege azt hisszük, hogy azon kerületben, hol a Deák-párti románok többségben vannak — igen is románoknak kell lenni a jelöltnék. De hozzánk oly területekből érkeztek a felszólalások, hol a deák-párti és ellenzéki románok együttesen teszik a többséget, melyeknek az okból nincs is értelmük, mert: a pártok nem nemzetiségek, hanem politikai elvek szerint alakulnak.

V e g y e s.

(A király anyja meghalt.) Zsófia főhercegné, a király édes anyja, több napi betegség és hosszas kínos vonaglás után május 28-ikán reggeli 3 órakor Bécsben meghalt. A haldokló ágyánál álltak egész éjjel a király, királyné s az uralkodó család összes tagjai. A főhercegné: Zsófia, Friderika, Dorottya, Vilma 1805 jan. 27-én született. Leánya volt Miksa József bajor királynak, s 1824. nov. 24-ikén ment férjhez Ferencz Károly főherceghez.

(A pénzügyminiszterium) egy körrendeletben tudósítja a hatóságokat, hogy számos szatocs a söt Oláhországból szállítatja, mi által a kincstár nagy kárt szenved. A pénzügyminiszterium szigorú büntetés mellett óvja az illetőket, hogy só készületeket más honnan, mint a magyar királyi só-árudákból, ne szerezzenek be.

(Falragaszok) hirdetik Pesten, hogy a belvárosban Deák ellen Kossuth fog felléptettetni képviselő-jelöltül. E hír pedig valótlán, mert az ellenzék csak a választók összeírása után fog jelöltet kitűzni.

(Curiosum.) A kinek nincs mai érdeme, az a multak eldobott csontjain rágódik. Ezt szokta tenni a „Kronstädter Ztg.“ is valahányszor megszorul. Mindig a régi királyok és fejedelmek okleveleit emlegeti.

Közelebről ugy neki futamodt ennek a bolond-ságának (83 sz.), hogy Szent Istvánt is behúzza a credóba, mintha már az is dicséte volna a szászokat.

Vajjon ezek az urak politikusknak nagyobbak e, vagy historikusnak?

(A hidvégi községi-iskola) évi vizsgájáról a legnagyobb megelégedés kifejezése mellett értesítenek bennünket. Az ezelőtti években felmutatott sikerhez mérten az idej egészen meglepő volt, elannyira, hogy a szülők, kik az 1 frt. évi tandíjt sokalták, most kész örömmel fizetik, sőt mint halljuk kétszerezni is fogják azt.

(A magyar kir. pénzverdénél) a f. év első negyedében vert és forgalomba tett fémváltópénzről az állam-számvéveszték következő kimutatást közöl: 1871. végéig veretett 27.685,912 darab 20 kros., 48.103,209 darab 10 kros, összesen 10.348,109 frt. 1872. első évnegyedében veretett 621,657 darab 20 kros, 148,910 darab 10 kros, összesen 144,712 frt. 40 kr: a pénzverdénél 1872. április 1-én készletben volt 78,522 db. 20 kros, összesen 27,243 frt; forgalomba hozatott tehát folyó évi márczius végéig mindössze 28.262,047 darab 20 kros 48.131,698 db. 10 kros, összesen 10.465,578 frt. 70 krajczár.

(Meghívás.) Folyó év június 7-én d. e 10 órakor a brassai magyar társalgó nagy termében a „brassóvidéki néptanító egyesület“ közgyűlése leend, melyre a t. cz. tagok és tanügy barátok ezennel tisztelettel meghívhatnak.

Tárgy: a vallás és közoktatási m. kir. ministeriumnak 26.035 számú körrendelete; valamint a „Néptanítók lapja“ 20-ik száma alatt, közzétett pályázata értelmében, az első a néptanítók kitüntetésére jutalomra; az utóbbi az 5—6 hétre németországi és svájci jelesebb népiskolák meglátogatására való ajánlata és egyéb az egyesületet érdeklő ügyek elintézése. Brassó, máj. 31. Jakab János, egyl. elnök.

(Az oly régi pénzeket illetőleg) melyek ásatások vagy szántások alkalmával találtak, a belügyministerium valamennyi törvényhatóságot értesítette, hogy minden ily találmányt a pénzügyi hatóságnak haladéktalanul föl-jelentsenek, mivel a találmány egy harmadrészben a kincstárt illeti. A kik az ily talált tárgyakat be nem jelentik, pénzbírságban fognak elmarasztaltatni.

(Nagy felhőszakadásokról) szólnak a csehországi hírek. Ma érkezett prágai táviratok folytán nagy vízáradások sújtják az ország több részét, és sok emberélet veszett oda. A vetések mértőrd számra megsemmisítvők, és sok falu teljesen elpusztult.

(Az újabb magyar vasutak) közül több a legújabb időben nagyobb üzleti kiadást mutat ki, mint mennyi

a pálya nyers bevétel. Ezen helyzetben van az arad-temesvári, a magyar nyugati és az első magyar gácsországi vasut. Ezen pályák a „N. Fr. Pr.“ szerint a kormánytól azt követelik, hogy az ez által keletkező hiányokat az állam fedezze. A kormány ezt ugyanazon forrás értesítése szerint, semmi esetre sem hajlandó tenni; s ennél fogva az illető pályák igazgatóságai az országgyűléshez fogják ügyüket terjeszteni.

(A baloldal ötlekezése a román tulzókkal) — írja a „Magyar Politika“ — Erdélyben napról napra botrányosabbá kezd válni. Tisza László közlönye a „Magyar polgár“ egy román, Moldován Gergelyt, vall főmunkatársának, ki e lap legközelebbi számában azt hirdeti, hogy az aradi program alapján áll, a mely tudvalevőleg nem többet s nem kevesebbet kíván, mint Erdély autonómiaját s külön erdélyi országgyűlést. És e nyilatkozat azon magyar ellenzéki lap hasábjain adatik ki, mely Tiszáék által subventionáltak.

Az ellenzék működése Erdélyben annál botrányosabb s vészthözőbb, mert az ottani románság nagyobb-része a multakon okulva mérsékelt s hazafias irányu politikát hajlandó követni, minden pártkülönbség nélkül csak örvendeni kellene, azonban az ellenzék az, mely a románokat a jó utról visszatéríteni s a hirhedt aradi programhoz terelni kívánja, Kossuthal azt tartva, hogy a legfőbb s leghazafiasabb cél — a Deák-párt megbuktatása — minden áron. Hinc omne principium, huc refer exitum. De az ellenzék csábítása a románokon nem fog, a magyarságot pedig visszatartja magától.

(Tisza Kálmán) az ellenzéki lapokban egy nyilatkozatot tesz közzé válaszul Kossuth támadásaira.

Azt írja levele kezdetén, hogy nem is felelt volna rájuk, ha a „Hon“ nem mondta volna, hogy felelni fog. Ezen furcsa indoklás után hozzá teszi, hogy nyilatkozatának nem célja Kossuthal polemiába elegyedni. „A polemizálás természetében van — ugymond — miszerint könnyen válhatik élessé, bántóvá akaratlanul is, már pedig nekem meggyőződés, hogy annak, ki az 1848-ik év vívmányait kellően becsüli s ehhez ragaszkodik: — Kossuthról — legyenek bár nézetei az övétől sokban eltérők, nem szabad másképen, mint a tisztelet hangján szólani.“

„Különbön is régi s a történelem által bizonyított igazság az, hogy a legnagyobb lángész sem képes teljes alapossággal itélni meg hazájában a helyzetet, ha ettől hosszú éveken át távol élt.

(Jótekonny eső) áztatja vidékünk szomjas földét pár nap óta. Ez a legörvendetesebb hírek egyike, mert a már már beállott szárazság folytán mindenfelől aggodalmas panaszok érkeztek. Most az ország csaknem minden részéből jelentik, hogy: esőnk van!

Kapcsolatban ezen örömdetes hírrel — meg kell említenünk azon többfelől érkező szomorú hírt, mely az ország több részében történt borzasztó jégverésről szól. Majd nem hihetlennék tetszik, a mit a jégzaporról a „Hon“-nak gömörmegeyi Tiszoláról írnak. A levél így szól: Tiszolc város lakosságának egy évig nincs kenyere s a lakosság háromnegyed része, ha a jó emberek könyörülő szíve meg nem esik rajtok, botot vehet kezébe és mehet koldulni. Már most is leírhatlan a nyomor. A mint a megbénított szorgalom évszakokon körösztil fáradszón dolgozott, azt háromnegyed óráig tartó jégverés tökéletesen tönkre tette. Mig a jég képzelhetlen morajjal zuhogott, az egész háromnegyed óra alatt, éjszakai sötétség volt. Tyuktojás nagyságu jég hullott folytonosan, közte olyan darabok, a mikből egy öt fertály fontot nyomott. Nemcsak a vetések mentek tönkre, hanem a termő talaj maga is nagyobbára le van mosva vidékünk meredek hegyeiről, mik most szomorú kopár oldalakkal bámulnak az égre, mely őket oly irtóztatón megverte. A házak ugy meg vannak rongálva, mintha ágyugolyókkal lötték volna össze: a mely háznak cserépszindelye volt, csak szárufák váza maradt meg, a cserép maga lepatogzott, az ablakágok ki vannak törölve, a fákön nem hogy gyümölcs, nem hogy lomb, de még ág is alig maradt. A gabona, krumpli, takarmány, mind-mind tönkre ment: ahol el nem verte a jég, lemosta az árvíz. Vajmi csekély az a mi megmaradt.

(A család egy újabb neme) kezd felütni sátrát a testvérvárosokban, de főleg Budán. A Loc. Corr. egy ilyenről a következőt írja: Egy debreczeni polgár feljön Budára, hogy a pénzügyminiszteriumnál régóta heverő ügyének elintézését siettesse. Egy finoman öltözött ur véletlenül megkérdi őt, honnét jön s mily járatban van itt. A szegény debreczeni elmondja baját, mire az ismeretlen szolgálatát fölajánlja, és ügyének gyors s kedvező elintézését jósolja, miután ő a miniszter rokona. Képzeltető, hogy debreczeni emberünk nem restelt a bankókkal kirukkolni, csak hogy a miniszter „rokonát“ ügyének megnyerje. Így vagy 286 frtat csalt ki a szemtelen, s azzal tovább állott.

(A népiskolák ügye Dalmáciában) országos ügygyé emeltetett, s a következő módon szabályoztatott: Az oktatás ingyenes. Az eddig szokásban volt tanpénz eltö-

röltetett. Az iskolákra szükséges kiadások fedezéséhez a községek járulnak az iskolás növendékek számaránya szerint. A községek vagyoni tekintetben két osztályba soroztatnak. Az első osztályu községek minden iskolaköteles után 3, a másod osztályuak 2 forintot fizetnek évenként. Az ily befolyt összegek az országos alapból egészítetnek ki. A tanítók a községi iskolatanács által történt hármass kijelölése után az országos iskolai tanács által neveztetnek ki. A tanítók fizetésükre nézve két osztályba soroztatnak! az első osztályu tanítók fizetésének minimuma 400, a másodosztályuaké 300 frt. A polgári iskola tanítói különbség nélkül 500 forint fizetést kapnak. Az ötödévi pótlék minden fizetésnek 10 %-a. A polgári iskolák igazgatói irodai átalányul 200 frtot, a több tanítóval bíró iskolánál a főtanító 100 frt. kap. A segédtanító fizetése 300, illetőleg 250 frt. A nótanítók a tanítói fizetések 80-%-ot kapják fizetésül.

(A csángó magyarok) vallási és iskolai szükségneik fedezésére Hajnald kalocsai érsek 5000 frt alapítványt tett azon czéllal, hogy ennek kamataiból idővel a csángók részére papok neveltessenek, addig pedig, mig ily költségek az alapítvány kamatából kitelnek, a kamatok a tőkéhez csatolatnak. A Szt. László társulat e hó 25-én tartott választmányi gyűlésén ez ügy szóba jövén, elhatározatott az érseket felkérni, hogy tekintve a csángók égető szükségét, adná beleegyezését, hogy a kamatoknak fele már most fordítottassék iskolai szükségleteik fedezésére.

(Vándor-sáska hadak) jelentkeznek a „Kelet“ értesítése szerint az ország keleti részén, s tetemes károkat okoznak a gazdáknak. Elég szomorú, ha igaz, mert az idej termés — a hosszas szárazság folytán — amugy is igen vékony reményekkel kecsegtet. A sáskák ellen, mint mondják a legbiztosabb mentő szer a ludak, réczék, pujkák és disznók tömeges kihajtása, melyek teménytelen mennyiséget fölfalnak a kártékony vendégekből s még ha ehez gyorsan sánázat is huznak a leteljedett sereg utjába, abba is tömegesen hullanak bele a sáskák s tüzzel, doronggal sok elpusztítható ott is.

Színház.

Csötörtökön „Legjobb az egyenes ut“ Koczbeue vigjátéka került színre, melyben Egressy Akos mint vendég szerepelt. Az előadás sikeréhez a mily nagy mértékben járult a vendégművész correct és mesteri játékával, ép oly nagy mértékben rontotta a sikert a szereplők egy része. Krum Elias szerepében Egressy oly felfogást igazolt, és oly játékot mutatott, miszerint töle az elismerést megvonni szigorú bírálat mellett sem lehetne. Ugy látszik, hogy e szerep Egressy sikerültebb alakításainak egyike.

Ugyanazon este Fredro „Egyetlen leánya“ az előbbinél sokkal kevesebb sikerrel adatott. Ebben Rata-tinczky szerepével nem érte el a kellő hatást, mert ugy látszik e szerepkör nem az övé.

A többi szereplőkön is látszott az igyekezet, és jó akarat, — ha nem mindeniknél is az eredmény, — hogy nem engedték elfelejteni magukat, a vendég-szereplő mellett.

Ma este „II Rákoczy Ferencz fogsága,“ történeti színmű 5 felvonásban, kerül színre.

Közgazdaság.

A magyar keleti vasut.

A m. keleti vasut igazgatótanácsa a részvényeseknek május 23-ra összehívott rendkívüli közgyűlése elé, két jelentést akart terjeszteni a vasuthálózat állapotáról. A közgyűlés a nevezett napon meg nem tartathatván, az június 3-ra halasztott el. Az igazgatótanács első jelentése a vaspályavonal egyes szakaszainak építészeti állapotait írja le. A nagyváradi-kolozsvári rész, mely már forgalomban van, teljes befejeztéhez még 600,000 frtot kíván; a végső felülvizsgálat június havában várható. A gyulafehérvár-vásárhely-tövis-segesvári vonalon az építés még nagy hátrálékban van; ugyanigy van a kapus-nagyszabeni szakasz, mely június vagy legfőleg augusztusban fog a forgalomnak átadhatni. Ellenben a kolozsvár-kocsárdi, gyéres-tordai és segesvár-brassói a jövő év május hava előtt csak részben fognak megnyitathatni. A költségek, melyekbe a hálózat hátrálékos részeinek kiépítése kerül 15.200,000 frtra mennek.

A második jelentésben az igazgatótanács kimerítően ismerteti az egész keleti vasutügy történetét, hogy a multból kimagyarazza azon szomorú pénzügyi állapotot, melyben a vállalat jelenleg simlódik. A kormánytól az építési engedélyt tudvalevőleg Waring Károly londoni vállalkozó nyerte, ki az engedélyt az angol-osztrák bankra szerződésileg átruházta, de fentartá magának a jogot, hogy a 75.033,500 o. é. ezüst frt. nominalban megállapított alaptőkéért az egész engedélyezett

hálózatot kiépítse. Ez alapítke egy harmadrésben részvények, két harmadrésben elsőbbségi kötvények útján volt beszerzendő.

A részvénytársaság megalakult s az építés megindult; ennek folyamában az engedély-okmány több pontjának módosítása mutatkozott célszerűnek, mi meg is történt.

E szétosztás azonban nem bizonyult a tényleges viszonyoknak megfelelőnek, s időközben a fővállalkozók s az igazgatótanács között annyi surlódás állt be, hogy a vállalat érdekében látszott az építési szerződést felbontani, mi hosszas alkudozások után megtörtént s a társaság maga vette kezébe az építést.

saságnak tényleges vagyonkép a kormánynál levő 1.200.000 frtnyi biztosítékon s bizonyos igényeken kívül már csak 14,719,477 frt. 40 kr. marad kezében.

A kormány adott ugyan a társaságnak 1.500.000 frt előleget, de miután a kárpótlási igényekről határozottan nyilatkozni nem akart, a rendelkezésre álló összegek pedig csak legfeljebb ápril végeig levén elegendők, újabb felterjesztést intézett a miniszteriumhoz.

Az ennek folytán a miniszter urakkal tartott tanácskozások következtében s tekintettel arra, miszerint a tövis-megyesi vonalrész megnyitása a f. május hó első napjaira biztossággal kilátásban állt, hivatuk össze az alapszabályok 37. §-a értelmében a mai rendkívüli közgyűtést, hogy önk előtt vállalatunknak a viszonyok mostohasága által alkotott helyzetét nyilant és igazságszerűen feltárjuk, hogy az önk alapszabályszerű közreműködésével határozatok hozathassanak, melyek alkalmasak egyfelől önknek ama megnyugtató biztosságot szerezni, hogy a részvényesek vagyonával a leglelküimeretesebb és legbecsületesebb módon gazdálkodjunk, másrészt pedig a társasági vonalak folytatásához és befejezéséhez szükséges tőkét elöteremteni.

(Folytatása következik.)

Nyilt-tér. Értésítés.

A helybeli fiatalság által június 2-ikára — a „Zöldfa“ szállodába kijelölt tánczvigalom — közbejött akadályok miatt nevezett napon nem lévén megtartható: a tánczvigalom e hó 3-ikán, hétfőn a nr. 1 disztermében tartatik meg.

Kezdeté esti 8 órakor.

A rendező bizottmány.

Kapcsolatban ezen értesítéssel, tisztelettel hívja fel a bizottmány a t. közönség figyelmét, hogy a kik netán meghívó jegyet nem kaptak volna és igényt tartanak az estélyhez, — meghívójeget előmutatása nélkül is tisztelettel fogadtatnak. —

Becsi tőzsde és pénzek Brassóban május 31.

Table with columns for currency types (Osztr. nemzeti adósság, 1860-ki sorsj. kölcsön, Nemzeti bank részvény, Hitelintézeti, London, Ezüst, Napoleon'or, cs. k. arany, Lira, Magyar földteherm., Bánáti, Erdélyi, Porosz tallér, Ikosár, Rubel) and values.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: Orbán Ferencz.

Brassai áru-tőzsde május 31.

Large table with multiple columns listing various goods (Buza, rozs, kukorica, tej, szőlő, stb.) and their prices in different units.

Piacunkon elkölt kukorica 4700 köből. Rozs 600 köből. Tiszta rozs nagyon kevés volt a piacon.

Advertisement for 'Hirdetmény' (Notice) from Sepsiszentgyörgy, mentioning a building project and contact information for Endre Endréné.

Advertisement for 'Balla Károly' (Balla Karoly), a tailor, located at 26. számú házhoz, 70 2-10.

Advertisement for 'Biedel Gyula' (Biedel Gyula), a steam boiler manufacturer, located at 1428 sz. Bolgárszeg, offering services for various industrial needs.

Advertisement for 'Hirdetés' (Notice) by Demeter Eremias, located at 68 3-3, mentioning a public notice or legal matter.